

Godfried-Willem Raes

Geboren in Gent op 3 januari 1952, geniet hij een wereldwijde bekendheid als muzikmaker in de breedste zin van het woord:

-studies, wetenschappelijke en pedagogische opdrachten ...

Godfried-Willem Raes studeerde musicologie (bij Prof.dr. Jan Broeckx) en filosofie (bij Prof.dr. Leo Apostel en Prof.dr. Etienne Vermeersch) aan de R.U.G., naast piano, klarinet, slagwerk en compositie (bij Louis De Meester en Norbert Rousseau) aan het Koninklijk Conservatorium te Gent en publiceerde vele kritische essays, polemische en technisch wetenschappelijke artikels in vaktijdschriften. Hij nam gedurende verschillende jaren deel aan de 'Ferienkurse fuer Neue Musik' in Darmstadt, waar hij in contact kwam met Karlheinz Stockhausen en Gyorgy Ligeti. In 1982 werd hem de Louis Paul Boon-prijs toegekend omwille van zijn sociaal engagement met betrekking tot kunst. Sedert 1982 werd hij als lesgever belast met de cursus avant-garde kamermuziek aan het Koninklijk Muziekkonservatorium te Gent. In 1988 werd hij aangesteld als voltijds docent compositie aan diezelfde instelling. In 1997 werd hij tevens professor aan het Orpheus Hoger Instituut voor muziek, een opdracht die hij uitoefende tot 2009.

In 1993 behaalde hij het doctoraat in de musicologie, waarvoor hij een uitvoerige organologische studie over het onzichtbaar muziekinstrument schreef, een instrument waaraan hij toen reeds 15 jaar werkte. De technologie die hij daarvoor ontwikkelde betekende een stap voorwaarts in de wetenschappelijke studie van de menselijke motorische expressie. Zijn wetenschappelijk onderzoek richtte zich in eerste plaats op problemen van de menselijke muzikale expressie en op de ontwikkeling van technische apparatuur ten behoeve van de kennisverwerving en van het praktische musiceren. Hij beschikt over een grondige kennis van elektronische meet- en ontwerp-techniek, zowel in de analoge als in de digitale elektronica.

In 2005 vroeg hij aan het hogeschool bestuur ontlasting van een groot deel van zijn onderwijsopdracht teneinde zich intensiever te kunnen toewijden op het onderzoek in de kunsten. In het kader daarvan bouwde en ontwikkelde hij kwarttoonsinstrumenten zoals <Qt> en <Aeio>. In 2008 werd hij bevorderd tot hoofddocent. Tot 2013 was hij vakgroepvoorzitter voor de vakgroep muziekcreatie. Hij is eveneens lid van de vakgroep kunst-, muziek en theaterwetenschappen van de Faculteit Letteren en Wijsbegeerte aan de Universiteit Gent, waar hij actief is in de onderzoeksgroep onder leiding van Prof.dr. Marc Leman. Hij is een regelmatige gast op vele internationale conferenties m.b.t. muzikale interfaces, gesture sensing, elektronica, instrumentenbouw en algoritmische compositie. In 2014 vroeg hij zijn opruststelling aan bij de School of Arts hoewel hij actief blijft als onderzoeker aan Ugent. Hij is eveneens actief als onderzoeker verbonden aan ORCIM (Orpheus Instituut), waar hij zich bezighoudt met het muzikaal erfgoed van de technologie-

gebonden muziek van de 20e eeuw.

- componist ...

Godfried-Willem Raes componeerde reeds van in zijn prille kindertijd. Deze activiteit vormt een ononderbroken lijn tot op de dag van vandaag. In 1985 kreeg hij een belangrijke compositieopdracht van de Massachusetts Council for the Arts (Boston U.S.A.), waaruit hij samen met Moniek Darge 'Holosound' liet groeien, een compositie waarvoor sonore bewegingshologrammen worden gebruikt. De apparatuur om dit mogelijk te maken werd door hemzelf uitgevonden en gebouwd. Ook componeerde hij muziek voor het International Solstice Radio project dat vanuit het Gentse Belfort plaatsgreep op 21 juni 1985, dag van de muziek, een gebeuren dat via satelliet de gehele wereld bereikte. Zijn 'Pneumafoonproject' was oorspronkelijk een bestelling uitgaande van de Duitse stad Essen in 1981. Compositieopdrachten in eigen land, o.m. van de Vlaamse Gemeenschap leidden tot werken zoals zijn interactieve componeer-automaat 'Sirene' (1986), 'Power of 3' een nonet voor 18 klopbuizen, 3 eufoniums en 3 klarinetten (1987), 'WUHAN' -voor twee slagwerkers- (1988), 'Shifts', voor variabele bezetting (1989), 'Primes' voor het Cheops-kwartet (fluit, hobo, piano, contrabas), '2Bv-2B', voor groot ensemble (1989), 'Mach96', 'HydroCePhallus', 'Boxing', de straatopera 'Rooie Niki'(1998), de kameropera 'TechnoFaustus' (2001-201x), 'TransiTrance' voor groot robot orkest (2005)...

Stukken van zijn hand die regelmatig op de internationale concertprogramma verschijnen zijn o.m. 'Epitafium' (1970), 'Cues' (1973), 'Fortepiano' (1970/83), 'Rolands Round' (1985), 'Partition' (1976), 'Jonas' (1988), 'Boxing' (1998), 'Cohiba' (1999), 'LickStick' (2000), 'Dynamo' (1977/98) naast verschillende zuiver elektronische composities. Sinds 1990 is hij zich vooral gaan toeleggen op de algoritmische komponeertechnieken. Hieruit ontstonden zowel zijn 'A Book of Fugues', bestaande uit 22 abstracte fuga's, als zijn 'A Book of Chorals' en de 'Studies in Fuzzy Harmony'. Zijn compositorische voorkeur is nagenoeg uitsluitend gericht op het kamermuzikale, het niet-hiearchisch musiceren.

Stukken van zijn hand werden en worden uitgevoerd door vooraanstaande solisten en musici waaronder Philip Mead, Yvar Mikhashoff(+), Luk', Duo Dialogos, Annette Sachs, Wim Belaen, Johan Huys, Vivienne Spiteri, Anthony De Mare, Jerry Hunt(+), Ango Laina Trio, Peter Pieters(+), Cheops-kwartet, Andrew De Masi(+), Yves Senden, Marc Maes, Dirk Brosse, Karin Defleyt, het Ictus-ensemble, Seth Josel, Tom Pauwels, Luk Vaes, Arne Deforce, Champ d'Action, Q02, Spectra, Dominica Eyckmans, Michele Marelli, Lies Gellynck, Emilie De Vlam, Leonaar De Graeve, Anne Faulborn, Maja Jantar, Lazara Rosell Alvear, Johannes Westendorp...

Ook op het gebied van de elektroakoestische muziek, leverde hij belangrijke bijdragen tot het Europees repertoire. Zijn eerste werken op dit gebied (zoals 'Festival.val', 'Liesolee', 'For Synthelog', 'BBDLSP'...) zijn zuivere tape-composities, maar sedert het midden van de jaren '70 ging hij zich op dit vlak vooral toeleggen op de algoritmische realtime synteze en uitvoering. Voorbeelden daarvan zijn o.m. 'Montage', 'Summer'95', 'Sincs', 'Counting down from -747', etc.

- uitvoerend musicus ...

Als componist en uitvoerend musicus richtte hij in 1968/69 de Logos-groep op, in de laatste twee decennia van de 20e eeuw vooral actief als Logos Duo met Moniek Darge, maar vandaag vooral als bezieler van het Logos robot orkest. Zijn repertoire als uitvoerend musicus omvat vooral eigen en kollektief Logos-werk hoewel er ook een belangrijke plaats in voorbehouden is aan vooral vocaal werk uit oudere 'avant-gardes', zoals het futurisme, Dada, Fluxus enzomeer. Hoewel hij zich vooral toelegt op de zgn. 'extended techniques' in de klarinetfamilie en stemgebruik, treedt hij vaak op met digitale elektronische en elektroakoestische zelfontworpen instrumenten. De vertolking van het repertoire op dit gebied behoort mee tot zijn concertpraktijk. (Brian Ferneyhough, Karlheinz Stockhausen, John Cage, Cornelius Cardew, Alvin Lucier, Mauricio Kagel, James Tenney, Luc Brewaeys, Kaaia Saariaho, Dick Raaijmakers, Pauline Oliveros, David Behrman, Phill Niblock, Conlon Nancarrow...). Met het Logos Duo kreeg hij in 1997 de titel van Cultureel Ambassadeur voor Vlaanderen. Sedert het nieuwe millennium concentreert zijn uitvoeringspraktijk zich in en rond het Logos robotorkest, een groot ensemble waarin namuda dans, performance en muziek op synergetische wijze worden samengebracht.

- instrumentenbouwer ...

Ook als ontwerper en bouwer van allerlei akoestische en elektronische klanksculpturen geniet hij nogal wat bekendheid en nam hij deel aan vele internationale tentoonstellingen en manifestaties. Het grootse 'Pneumafoonprojekt' is hiervan een ruim bekend voorbeeld. Tot op de dag van vandaag wordt het nog regelmatig gevraagd. In 2017 gaat het naar Stavanger en naar Potsdam. Het computergestuurde orkest 'HEX', en 'Slag_Werk', een internet bestuurde slagwerkinstallatie, wellicht de meest complexe. Ook ontwikkelde hij in het kader van zijn opvattingen over een alternatieve en antiautoritaire muziekpedagogiek, een volledig instrumentarium voor de muzikale initiatie van kinderen evenals voor gebruik in creatief-musiceersessies met volwassenen. In 1989 ontwierp hij de eerste zuiver digitale luidspreker ('Talking Flames'). In 1992 ontwierp en realiseerde hij een volkomen immaterieel en dus onzichtbaar digitaal muziekinstrument, gebruik makend van radar-technologie. Dit 'instrument' is het centrale gegeven van zijn spectaculaire avondvullende composities 'A Book of Moves' en 'Songbook'. Ook op het vlak van de geautomatiseerde muziekinstrumenten heeft hij een en ander op zijn actief: automatische piano, <Autosax>, <Piperola>, <Vox Humanola>, <Klung>, <Rotomoton>, <Vibi>, <Harma>, <Troms>, <ThunderWood>, <Trump>, <Sire>, <playerpiano>, <Bourdonola>, <Dripper>, <Llor>, <Hurdy>, <Flex>, <Springers>, <So>, <Tubi>, <Puff>, <Vacca>, <Ake>, <Krum>, <Qt>, <Sire>, <Bono>, <Psch>, <Vitello>, <Snar>, <Bako>, <Xy>, <Simba>, <Casta>, <Toyipi>, <Korn>, <Aeio>, <Bomi>, <Whisper>, <Rodo>, <Tinti>, <Chi> ... Zijn technologisch erg geavanceerde automaten en robots behoren tot de absolute

wereldtop. Zijn <Korn> en <Snar> robots wonnen in 2011 de publieksprijs op ArtBots 2011 georganiseerd door TimeLab.

Verschillende robots en automatische instrumenten werden ook gebouwd in opdracht van anderen: <Hat> en <RoboSnar> werden gebouwd in opdracht van Aphex Twin, drie propeller robots evenals <Bello> voor Ictus en <Bug> een automatische bugel voor LOD (voor de 'Helden' productie met Josse De Pauw). In 2016 was hij te gast met her robotorkest in Berlijn voor het 'Wir sind die Roboter' festival evenals in Sheffield waar hij keynote speaker was op het Algomech symposium.

- regisseur...

Verschillende avondvullende muziektheaterproducties werden door hem geregisseerd: 'Irma' (Tom Phillips), 'Repertoire' (Mauricio Kagel), 'His Anxious Hours' (Charles Amikhanian), 'La Partition inachevee' (ELT Mesens), 'Les Noces' (Igor Strawinsky), 'Die Dreigroschenoper' (Bertolt Brecht / Kurt Weill), 'Parade' (Erik Satie).

- concertorganisatie...

Reeds in zijn studententijd nam hij de leiding op zich van zowel het Kultureel Konvent (1970-1975) als van de Universitaire Muziekclub (1968-1975), en organiseerde hij talloze nieuwe muziekconcerten. Als concertorganisator was hij van 1973 tot in 1988 de man achter de reeks nieuwe muziekconcerten ('Kommuzikatie') in het Paleis voor Schone Kunsten te Brussel, voor de Filharmonische Vereniging, terwijl hij lange tijd tekende voor de gehele concertorganisatie bij Stichting Logos in Gent. Samen goed voor zo'n 100 compromisloze nieuwe muziekconcerten per jaar. In zowat 48 jaar tijd wist hij Stichting Logos uit te bouwen tot het Vlaams nieuwe muziekcentrum bij uitstek. In 1990 ontwierp en bouwde hij een concertzaal in de vorm van een tetraëder voor Stichting Logos, een project waarvoor hem door de Vlaamse ingenieursvereniging de Tech-Art prijs werd toegekend. In 2008 ontwierp en bouwde hij ook het intussen beroemde Logos voorgebouw in de Bomastraat te Gent, een groot bouwproject geheel uit roestvast staal. In 2013 werden de Logos gebouwen verder uitgebreid met een appartement voor artists in residence en een loods voor experimentele audio projecten. Dit nieuwe gebouw is nog volop in ontwikkeling. Sedert 1998 was Stichting Logos structureel erkend en gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap. Vanaf 2017 valt deze subsidie weg als gevolg van een advies door een commissie waarvan geen enkel lid de Stichting ooit bezocht noch enige voeling heeft met haar werking.